

57

03

K.D. VOIT

THEOLOGIA
MORALIS

1

BX1757
V6
1860
v. 1
c. 1

109993

241

E#2-C#41

241

23.

200.7

230

THEOLOGIA MORALIS

CONCINNATA A P.

EDMUNDO VOIT,

SOCIETATIS JESU.

EDITIO SEPTIMA.

PARS PRIMA.
FONDO BIBLIOTeca PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

DE ACTIBUS HUMANIS,
CONSCIENTIA, LEGIBUS, FIDE, SPE AC CHARITATE,
PRAECEPTIS DEI ET ECCLESIAE.

109993

WIRCEBURG,
SUMPTIBUS STAHELIANIS.

1860.

37985

BX1757

V6

1860

V.1

EDINBHD VOL

ROYAL LIBRARY
OF THE UNIVERSITY
OF ERLANGEN-NUREMBERG

PRÆFECTUS DEI ET HOCCEM
CONSCIENTIA LIBERUM TOTI S. AC ORNATISS.
IN AQUITANIA MAM

WILHELMI

Augustae Vindelicorum: Typis Hartmanni.

1860

LIBRARIA LECTORI.

Reverendus P. Edmundus Voit, e Societate Jesu *), dum Ethicam Christianam in Academia Herbipolensi profitebatur, opus exaravit non solum in Francia orientali summo cum adplausu exceptum, sed etiam per omnes Germaniae regiones paullatim propagatum!

Emisit librum de *Theologia moralis* ex solidis probatorum autorum principiis, et variorum casuum resolutionibus compositum. Hujusce operis in alma *Universitate Herbipolensi* concinnati, sumptibus Stahelianis ab autore redempti, et sexies impressi, duodecim saltem millia exemplarium erant divendita, Itali et Galli quum typis suis inciperent excudere theologiam nostram, quae laudibus jam jam ad coelum efferebatur.

Quo factum est, ut proavus, opus eximum ab autore emendatum quum denuo in lucem prodire jussisset, adiret Imperii Romano-Germanici Caesarem Augustum, impetratus privilegium de non vendendis libri nostri editionibus furtim repetitis. Quod etiam impetravit per annos decem duraturum.

Itaque ergo prodiit novissima *editio Herbipolensis* apud Stahelios A. MDCCCLXIX.

*) Edmundus Voit natus Neostadii ad Salam Anno MDCCVII die 27. Sept. societatem ingressus est MDCCXXVII die 11 Julii. Peractis scholarum inferiorum magistri munib[us] philosophicas disciplinas usque in annum MDCCXLIV professus est in Academia nostra, insuper Concionator academicus nec non catecheta in Sacello B. M. V. in foro. Moguntiam missus, annoque MDCCXLVII redux unum per annum Ss. Bibliorum interpres et linguae Hebraicae Professor fuit. MDCCXLVIII die 3 Sept. Ss. Theologiae Doctor renuntiatus anno sequenti theologiam moralem docuit. Hocce munere per undecim annos magna cum laude perfunctus Academiam Herbipolensem reliquit, diversis societatis suae ornatus munib[us] honorificis. Die 21 Martii MDCCCLXXI Provinciae ad Rhenum superiorem Praepositus electus, qui hocce munere fungeretur ultimus fuit. Societate extincta obiit Neostadii ad Hardam MDCCCLXXX, die 29 Octobris.

Paulo post — extincta erat Societas. Nihilominus clarissimi P. Edmundi liber praelegebatur in Academia divi *Julii* usque in annum MDCCCLXXXIX, quo Reverendus Dominus *Antonius Josephus Rosshirt*, Ss. Theologiae Doctor nec non Theologiae moralis Professor, cepit consilium, institutiones Theologiae moralis a Reverendo Patre Voit olim exaratas abrogandi, purgatasque a quaestionibus Theologiae Scholasticae substituendi.

Exin libraria nostra divenditis editionis novissimae exemplaribus, novam editionem excudere desiit. Damno correcti sumus! Negari enim non potest, opus ipsum multa continere animarum pastoribus imprimis scitu necessaria aequa ac utilissima, alias ex diversis scriptoribus multo labore multoque studio expiscanda.

Exinde autoris nomen nunquam evanuit! Atqui *Theologi* operis utilitatem semper praedicavere!

Quinimo Herbipolensis editionis exemplaria, in librorum auctionibus publicis vix parabilia, quum rarescerent, typographus Parisiensis novam paravit editionem.

Quid mirum, si Germani Parisiis requirerent, quod patria ipsis denegavit.

Divenditis et hisce exemplaribus, Parisiis impressis, suum esse putavit libraria nostra, opus *Voitianum*, *nostris sumptibus* olim redemptum nunc denuo patriis typis repetere, ac theologiam moralem impressam ad exemplar editionis nostrae, ejusque novissimae ab ipsomet autore emendatae Theologis exhibere. Quod Deus bene vertat ad majorem nominis sui gloriam!

Dedimus

Herbipoli, die S. Francisco Xaverio sacro.

1859.

LIBRARIA STAHELIANA.

INDEX CAPITUM.

	Pag.
Libraria Lectori	III
Pars Prima Theologiae moralis	1
Propositiones damnatae	2
Tractatus prodromus de actibus humanis	10
Cap. I. De natura actuum humanorum	ib.
Cap. II. De voluntarietate actuum humanorum	11
Cap. III. De libertate actuum humanorum	13
Cap. IV. De contrariis voluntario et libero	15
Cap. V. De moralitate actuum humanorum ex objecto et fine	17
Cap. VI. De moralitate actuum ex circumstantiis et mediis	19
Cap. VII. De actibus meritorii	21
Cap. VIII. Resolutio casuum	25
Tractatus I. De conscientia	28
Cap. I. De conscientia in genere, et de recta atque erronea in specie	29
§. I. Quid et quotuplex sit conscientia	ib.
§. II. Principia practica de conscientia recta et erronea	30
§. III. Resolutio casum de conscientia recta et erronea	32
Cap. II. De conscientia dubia et perplexa	36
§. I. Praeviae quaestiones ad praesentem materiam	ib.
§. II. Principia practica de conscientia dubia	37
§. III. Resolvuntur casus	39
Cap. III. De conscientia probabili, sive de recto usu sententiae probabilis	44
§. I. Praenotanda circa praesentem quaestionem	ib.
§. II. Principia practica de opinione vere probabili	47
§. III. Resolvuntur casus	52
Cap. IV. De conscientia scrupulosa	62
§. I. De natura et origine scrupulorum	ib.
§. II. Principia practica pro scrupulosis, et eorum confessariis	63
§. III. Resolvuntur casus	64
Tractatus II. De legibus, ac peccatis in genere	66
Cap. I. De externa regula actuum humanorum, sive de lege; praincipiis de materia et forma legis	ib.
§. I. Quid, et quotuplex sit lex ac paeceptum in genere, item quae conditiones ad veram legem requirantur	ib.
§. II. Principia generalia de legibus	73
§. III. Resolvuntur casus	75

	Pag.
Cap. II. De obligatione et subjecto legis humanae, item de modo implendi legem	79
§. I. Praenotanda de jurisdictione in genere, item de causa efficiente, et interpretatione legum	ib.
§. II. Principia practica de obligatione et subjecto legis	81
§. III. Resolvuntur casus	83
Cap. III. De cessatione legis	94
§. I. Praenotanda de iis, quae excusant ab obligatione legis	ib.
§. II. Principia generalia de causis per accidens excusantibus ab obligatione legis	95
§. III. Resolvuntur casus	102
Cap. IV. De peccatis in genere	117
§. I. Quid et quotuplex sit peccatum proprie acceptum	ib.
§. II. Principia generalia ad formandum rectum judicium de peccato mortali et veniali	120
§. III. Resolvuntur casus	127
§. IV. Resolutiones de peccatis capitalibus	138
Tractatus III. De praeceptis decalogi	147
Cap. I. De primo praecepto	ib.
Art. I. De fide, spe, et charitate	148
§. I. Principia generalia de obligatione credendi	ib.
§. II. De infidelitate, et vitiis fidei oppositis	162
§. III. Principia generalia de spe	170
§. IV. Principia generalia de charitate Dei	174
Art. II. De vitiis religioni oppositis	181
§. I. Principia de superstitione	183
§. II. De tentatione Dei	197
§. III. De sacrilegio	199
Art. III. De simonia	206
§. I. Quid et quotuplex sit simonia	ib.
§. II. Principia generalia de simonia	207
§. III. Resolvuntur casus	212
Cap. II. De secundo praecepto decalogi	216
Art. I. De blasphemia	ib.
§. I. Principia generalia de blasphemia	ib.
§. II. Resolvuntur casus	217
Art. II. De juramento	221
§. I. Quid et quotuplex sit juramentum	ib.
§. II. Principia generalia de juramento	ib.
§. III. Resolvuntur casus	223
Appendix de Adjuratione	230
Art. III. De voto	232
§. I. Quid et quotuplex sit votum	ib.

	Pag.
§. II. Principia generalia de votis	233
§. III. Resolvuntur casus	237
§. IV. Quibus modis tollatur obligatio voti	244
§. V. Resolvuntur casus	247
Cap. III. De tertio praecepto decalogi	254
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia practica de sanctificatione diei dominici	ib.
§. III. Resolvuntur casus	256
Cap. IV. De quarto praecepto decalogi	258
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de quarto praecepto	259
§. III. Resolvuntur casus	261
Appendix de beneficiis ecclesiasticis, et beneficiorum, necnon religiosorum obligationibus	266
Appendix de officiis, iudiciis civilibus et criminalibus, necnon de quibusdam aliis obligationibus saecularium	274
Cap. V. De quinto praecepto decalogi	279
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de homicidio et mutilatione	280
Appendix de bello	282
§. III. Principia generalia de scandalo	291
§. IV. Principia generalia de odio proximi, imprecationibus etc.	296
Cap. VI. De sexto et nono praecepto decalogi	304
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de actibus imperfectis luxuria	ib.
§. III. Principia generalia de actibus naturalibus luxuria consummatae	307
§. IV. Principia generalia de peccatis luxuria contra naturam	311
§. V. Remedia contra peccata luxuria	313
Cap. VII. De septimo et decimo praecepto decalogi	314
Art. I. De furto secundum se	ib.
§. I. Praenotanda de furto	ib.
§. II. Principia generalia de furto secundum se	315
Art. II. De restitutione	317
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de restitutione	319
Art. III. Resolvuntur casus de peccatis caudatis	327
§. I. De variis furtis	ib.
§. II. De furtis domesticorum	329
§. III. De variis titulis restitutionis	337
§. IV. Resolutiones de restitutione ex cooperatione ad damnum alterius	340
§. V. De restitutione ex injuria in bonis spiritualibus illata	345

	Pag.
§. VI. De obligatione restitutionis ex injuria illata corpori per homicidium, mutilationem	347
§. VII. De restitutione ex gabellarum defraudatione, item ex inventione, lusu, et impeditione alicujus boni	348
Art. IV. De dominio sive jure	354
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de primis modis acquirendi dominium	360
Art. V. Principia generalia de dominio ex contractibus	365
§. I. De contractibus in genere	ib.
§. II. Principia generalia de promissione, donatione, commodato et deposito .	368
§. III. Principia generalia de mutuo, et usura	372
§. IV. Principia generalia de emptione et venditione, negotiatione, mono- poliis et censibus	375
§. V. Principia generalia de reliquis contractibus et ultima voluntate .	381
Appendix I. Pro pleniore intelligentia ultimae voluntatis	384
Appendix II. De successione ab intestato	388
Cap. VIII. De octavo praecepto decalogi	391
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de peccatis contra praeceptum octayum .	ib.
Cap. XI. De praecepto jejunii	400
§. Unicus. Principia generalia de jejunio	ib.
Mantissa de virtutibus moralibus	406
§. I. De virtutibus moralibus in genere	ib.
§. II. De prudentia	407
§. III. De justitia	409
§. IV. De fortitudine	413
§. V. De temperantia	414
Syllabus definitionum	416
Index rerum	428

PARS PRIMA

THEOLOGIAE MORALIS.

Theologia Moralis versatur circa actiones humanas, docendo quomodo eae debeant componi in ordine ad vitam Christianam: tradit principia recte judicandi de actuum humanorum (quos vocamus *casus conscientiae*) bonitate vel malitia ad directionem tum propriae, tum alterius conscientiae. Solet autem haec scientia latissime diffusa in duas partes dividiri, quarum *prima* agit de regulis actuum humanorum, de peccatis in genere, de praeceptis Dei et Ecclesiae: *altera* de Sacramentis et censuris.

Ea quae magis speculativa videntur Theologiae scholasticae relinquuntur, inhaerens principiis practicis ad mentem probatorum auctorum; nec latum (ut ajunt) unguem deflectam a sensu orthodoxae Ecclesiae et Patrum decretisque Summorum Pontificum, quae ut continuo coram oculis versentur, huic opusculo Theologico propositiones ab *Alexandro VII.*, *Innocentio XI.* et *Alexandro VIII.* damnatas lubet praefigere, quas per decursum secundum numeros citare sufficit, ne eaedem ad literam allegatae saepius recurrent: additur singulis propositionibus tum numerus romanus I. II. qui indicat partem primam et secundam; tum arabicus, qui indicat numerum marginalem, ubi agitur de propositione damnata.

KD. VOIT

THEOLOGIA

MORALIS

1

BX1757

V6

1860

v. 1

c. 1

109993

241

E#2-C#41

241

23.

200.7

230

THEOLOGIA MORALIS

CONCINNATA A P.

EDMUNDO VOIT,

SOCIETATIS JESU.

EDITIO SEPTIMA.

PARS PRIMA.
*FONDO BIBLIOTeca PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON*

DE ACTIBUS HUMANIS,
CONSCIENTIA, LEGIBUS, FIDE, SPE AC CHARITATE,
PRAECEPTIS DEI ET ECCLESIAE.

109993

WIRCEBURG,
SUMPTIBUS STAHELIANIS.

1860.

37985

BX1757

V6

1860

V.1

EDINBHD VOL

ROYAL LIBRARY
UNIVERSITY OF ERLANGEN-NUREMBERG

PRÆFECTUS DEI ET HOCCEM
CONSCIENTIA LIBERUM TOTI SÆCULI
IN AQUITANIA MAM

WILHELMI

Augustae Vindelicorum: Typis Hartmanni.

1860

LIBRARIA LECTORI.

Reverendus P. Edmundus Voit, e Societate Jesu *), dum Ethicam Christianam in Academia Herbipolensi profitebatur, opus exaravit non solum in Francia orientali summo cum adplausu exceptum, sed etiam per omnes Germaniae regiones paullatim propagatum!

Emisit librum de *Theologia moralis* ex solidis probatorum autorum principiis, et variorum casuum resolutionibus compositum. Hujusce operis in alma *Universitate Herbipolensi* concinnati, sumptibus Stahelianis ab autore redempti, et sexies impressi, duodecim saltem millia exemplarium erant divendita, Itali et Galli quum typis suis inciperent excudere theologiam nostram, quae laudibus jam jam ad coelum efferebatur.

Quo factum est, ut proavus, opus eximum ab autore emendatum quum denuo in lucem prodire jussisset, adiret Imperii Romano-Germanici Caesarem Augustum, impetratus privilegium de non vendendis libri nostri editionibus furtim repetitis. Quod etiam impetravit per annos decem duraturum.

Itaque ergo prodiit novissima *editio Herbipolensis* apud Stahelios A. MDCCCLXIX.

*) Edmundus Voit natus Neostadii ad Salam Anno MDCCVII die 27. Sept. societatem ingressus est MDCCXXVII die 11 Julii. Peractis scholarum inferiorum magistri munib[us] philosophicas disciplinas usque in annum MDCCXLIV professus est in Academia nostra, insuper Concionator academicus nec non catecheta in Sacello B. M. V. in foro. Moguntiam missus, annoque MDCCXLVII redux unum per annum Ss. Bibliorum interpres et linguae Hebraicae Professor fuit. MDCCXLVIII die 3 Sept. Ss. Theologiae Doctor renuntiatus anno sequenti theologiam moralem docuit. Hocce munere per undecim annos magna cum laude perfunctus Academiam Herbipolensem reliquit, diversis societatis suae ornatus munib[us] honorificis. Die 21 Martii MDCCCLXXI Provinciae ad Rhenum superiorem Praepositus electus, qui hocce munere fungeretur ultimus fuit. Societate extincta obiit Neostadii ad Hardam MDCCCLXXX, die 29 Octobris.

Paulo post — extincta erat Societas. Nihilominus clarissimi P. Edmundi liber praelegebatur in Academia divi *Julii* usque in annum MDCCCLXXXIX, quo Reverendus Dominus *Antonius Josephus Rosshirt*, Ss. Theologiae Doctor nec non Theologiae moralis Professor, cepit consilium, institutiones Theologiae moralis a Reverendo Patre Voit olim exaratas abrogandi, purgatasque a quaestionibus Theologiae Scholasticae substituendi.

Exin libraria nostra divenditis editionis novissimae exemplaribus, novam editionem excudere desiit. Damno correcti sumus! Negari enim non potest, opus ipsum multa continere animarum pastoribus imprimis scitu necessaria aequa ac utilissima, alias ex diversis scriptoribus multo labore multoque studio expiscanda.

Exinde autoris nomen nunquam evanuit! Atqui *Theologi* operis utilitatem semper praedicavere!

Quinimo Herbipolensis editionis exemplaria, in librorum auctionibus publicis vix parabilia, quum rarescerent, typographus Parisiensis novam paravit editionem.

Quid mirum, si Germani Parisiis requirerent, quod patria ipsis denegavit.

Divenditis et hisce exemplaribus, Parisiis impressis, suum esse putavit libraria nostra, opus *Voitianum*, *nostris sumptibus* olim redemptum nunc denuo patriis typis repetere, ac theologiam moralem impressam ad exemplar editionis nostrae, ejusque novissimae ab ipsomet autore emendatae Theologis exhibere. Quod Deus bene vertat ad majorem nominis sui gloriam!

Dedimus

Herbipoli, die S. Francisco Xaverio sacro.

1859.

LIBRARIA STAHELIANA.

INDEX CAPITUM.

	Pag.
Libraria Lectori	III
Pars Prima Theologiae moralis	1
Propositiones damnatae	2
Tractatus prodromus de actibus humanis	10
Cap. I. De natura actuum humanorum	ib.
Cap. II. De voluntarietate actuum humanorum	11
Cap. III. De libertate actuum humanorum	13
Cap. IV. De contrariis voluntario et libero	15
Cap. V. De moralitate actuum humanorum ex objecto et fine	17
Cap. VI. De moralitate actuum ex circumstantiis et mediis	19
Cap. VII. De actibus meritorii	21
Cap. VIII. Resolutio casuum	25
Tractatus I. De conscientia	28
Cap. I. De conscientia in genere, et de recta atque erronea in specie	29
§. I. Quid et quotuplex sit conscientia	ib.
§. II. Principia practica de conscientia recta et erronea	30
§. III. Resolutio casum de conscientia recta et erronea	32
Cap. II. De conscientia dubia et perplexa	36
§. I. Praeviae quaestiones ad praesentem materiam	ib.
§. II. Principia practica de conscientia dubia	37
§. III. Resolvuntur casus	39
Cap. III. De conscientia probabili, sive de recto usu sententiae probabilis	44
§. I. Praenotanda circa praesentem quaestionem	ib.
§. II. Principia practica de opinione vere probabili	47
§. III. Resolvuntur casus	52
Cap. IV. De conscientia scrupulosa	62
§. I. De natura et origine scrupulorum	ib.
§. II. Principia practica pro scrupulosis, et eorum confessariis	63
§. III. Resolvuntur casus	64
Tractatus II. De legibus, ac peccatis in genere	66
Cap. I. De externa regula actuum humanorum, sive de lege; praincipiis de materia et forma legis	ib.
§. I. Quid, et quotuplex sit lex ac paeceptum in genere, item quae conditiones ad veram legem requirantur	ib.
§. II. Principia generalia de legibus	73
§. III. Resolvuntur casus	75

	Pag.
Cap. II. De obligatione et subjecto legis humanae, item de modo implendi legem	79
§. I. Praenotanda de jurisdictione in genere, item de causa efficiente, et interpretatione legum	ib.
§. II. Principia practica de obligatione et subjecto legis	81
§. III. Resolvuntur casus	83
Cap. III. De cessatione legis	94
§. I. Praenotanda de iis, quae excusant ab obligatione legis	ib.
§. II. Principia generalia de causis per accidens excusantibus ab obligatione legis	95
§. III. Resolvuntur casus	102
Cap. IV. De peccatis in genere	117
§. I. Quid et quotuplex sit peccatum proprie acceptum	ib.
§. II. Principia generalia ad formandum rectum judicium de peccato mortali et veniali	120
§. III. Resolvuntur casus	127
§. IV. Resolutiones de peccatis capitalibus	138
Tractatus III. De praeceptis decalogi	147
Cap. I. De primo praecepto	ib.
Art. I. De fide, spe, et charitate	148
§. I. Principia generalia de obligatione credendi	ib.
§. II. De infidelitate, et vitiis fidei oppositis	162
§. III. Principia generalia de spe	170
§. IV. Principia generalia de charitate Dei	174
Art. II. De vitiis religioni oppositis	181
§. I. Principia de superstitione	183
§. II. De tentatione Dei	197
§. III. De sacrilegio	199
Art. III. De simonia	206
§. I. Quid et quotuplex sit simonia	ib.
§. II. Principia generalia de simonia	207
§. III. Resolvuntur casus	212
Cap. II. De secundo praecepto decalogi	216
Art. I. De blasphemia	ib.
§. I. Principia generalia de blasphemia	ib.
§. II. Resolvuntur casus	217
Art. II. De juramento	221
§. I. Quid et quotuplex sit juramentum	ib.
§. II. Principia generalia de juramento	ib.
§. III. Resolvuntur casus	223
Appendix de Adjuratione	230
Art. III. De voto	232
§. I. Quid et quotuplex sit votum	ib.

	Pag.
§. II. Principia generalia de votis	233
§. III. Resolvuntur casus	237
§. IV. Quibus modis tollatur obligatio voti	244
§. V. Resolvuntur casus	247
Cap. III. De tertio praecepto decalogi	254
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia practica de sanctificatione diei dominici	ib.
§. III. Resolvuntur casus	256
Cap. IV. De quarto praecepto decalogi	258
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de quarto praecepto	259
§. III. Resolvuntur casus	261
Appendix de beneficiis ecclesiasticis, et beneficiorum, necnon religiosorum obligationibus	266
Appendix de officiis, iudiciis civilibus et criminalibus, necnon de quibusdam aliis obligationibus saecularium	274
Cap. V. De quinto praecepto decalogi	279
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de homicidio et mutilatione	280
Appendix de bello	282
§. III. Principia generalia de scandalo	291
§. IV. Principia generalia de odio proximi, imprecationibus etc.	296
Cap. VI. De sexto et nono praecepto decalogi	304
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de actibus imperfectis luxuria	ib.
§. III. Principia generalia de actibus naturalibus luxuria consummatae	307
§. IV. Principia generalia de peccatis luxuria contra naturam	311
§. V. Remedia contra peccata luxuria	313
Cap. VII. De septimo et decimo praecepto decalogi	314
Art. I. De furto secundum se	ib.
§. I. Praenotanda de furto	ib.
§. II. Principia generalia de furto secundum se	315
Art. II. De restitutione	317
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de restitutione	319
Art. III. Resolvuntur casus de peccatis caudatis	327
§. I. De variis furtis	ib.
§. II. De furtis domesticorum	329
§. III. De variis titulis restitutionis	337
§. IV. Resolutiones de restitutione ex cooperatione ad damnum alterius	340
§. V. De restitutione ex injuria in bonis spiritualibus illata	345

	Pag.
§. VI. De obligatione restitutionis ex injuria illata corpori per homicidium, mutilationem	347
§. VII. De restitutione ex gabellarum defraudatione, item ex inventione, lusu, et impeditione alicujus boni	348
Art. IV. De dominio sive jure	354
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de primis modis acquirendi dominium	360
Art. V. Principia generalia de dominio ex contractibus	365
§. I. De contractibus in genere	ib.
§. II. Principia generalia de promissione, donatione, commodato et deposito .	368
§. III. Principia generalia de mutuo, et usura	372
§. IV. Principia generalia de emptione et venditione, negotiatione, mono- poliis et censibus	375
§. V. Principia generalia de reliquis contractibus et ultima voluntate .	381
Appendix I. Pro pleniore intelligentia ultimae voluntatis	384
Appendix II. De successione ab intestato	388
Cap. VIII. De octavo praecepto decalogi	391
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de peccatis contra praeceptum octayum .	ib.
Cap. XI. De praecepto jejunii	400
§. Unicus. Principia generalia de jejunio	ib.
Mantissa de virtutibus moralibus	406
§. I. De virtutibus moralibus in genere	ib.
§. II. De prudentia	407
§. III. De justitia	409
§. IV. De fortitudine	413
§. V. De temperantia	414
Syllabus definitionum	416
Index rerum	428

PARS PRIMA

THEOLOGIAE MORALIS.

Theologia Moralis versatur circa actiones humanas, docendo quomodo eae debeant componi in ordine ad vitam Christianam: tradit principia recte judicandi de actuum humanorum (quos vocamus *casus conscientiae*) bonitate vel malitia ad directionem tum propriae, tum alterius conscientiae. Solet autem haec scientia latissime diffusa in duas partes dividiri, quarum *prima* agit de regulis actuum humanorum, de peccatis in genere, de praeceptis Dei et Ecclesiae: *altera* de Sacramentis et censuris.

Ea quae magis speculativa videntur Theologiae scholasticae relinquuntur, inhaerens principiis practicis ad mentem probatorum auctorum; nec latum (ut ajunt) unguem deflectam a sensu orthodoxae Ecclesiae et Patrum decretisque Summorum Pontificum, quae ut continuo coram oculis versentur, huic opusculo Theologico propositiones ab *Alexandro VII.*, *Innocentio XI.* et *Alexandro VIII.* damnatas lubet praefigere, quas per decursum secundum numeros citare sufficit, ne eaedem ad literam allegatae saepius recurrent: additur singulis propositionibus tum numerus romanus I. II. qui indicat partem primam et secundam; tum arabicus, qui indicat numerum marginalem, ubi agitur de propositione damnata.

K.D. VOIT

THEOLOGIA
MORALIS

1

BX1757

V6

1860

v. 1

c. 1

109993

241

E#2-C#41

241

23.

200.7

230

THEOLOGIA MORALIS

CONCINNATA A P.

EDMUNDO VOIT,

SOCIETATIS JESU.

EDITIO SEPTIMA.

PARS PRIMA.
*FONDO BIBLIOTeca PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON*

DE ACTIBUS HUMANIS,
CONSCIENTIA, LEGIBUS, FIDE, SPE AC CHARITATE,
PRAECEPTIS DEI ET ECCLESIAE.

109993

WIRCEBURG,
SUMPTIBUS STAHELIANIS.

1860.

37985

BX1757

V6

1860

V.1

EDINBHD VOL

ROYAL LIBRARY
UNIVERSITY OF ERLANGEN-NUREMBERG

PRÆFECTUS DEI ET HOCCEM
CONSCIENTIA LIBERUM TOTI S. AC ORNATISS.
IN AQUITANIA MAM

WILHELMI

Augustae Vindelicorum: Typis Hartmanni.

1860

LIBRARIA LECTORI.

Reverendus P. Edmundus Voit, e Societate Jesu *), dum Ethicam Christianam in Academia Herbipolensi profitebatur, opus exaravit non solum in Francia orientali summo cum adplausu exceptum, sed etiam per omnes Germaniae regiones paullatim propagatum!

Emisit librum de *Theologia moralis* ex solidis probatorum autorum principiis, et variorum casuum resolutionibus compositum. Hujusce operis in alma *Universitate Herbipolensi* concinnati, sumptibus Stahelianis ab autore redempti, et sexies impressi, duodecim saltem millia exemplarium erant divendita, Itali et Galli quum typis suis inciperent excudere theologiam nostram, quae laudibus jam jam ad coelum efferebatur.

Quo factum est, ut proavus, opus eximum ab autore emendatum quum denuo in lucem prodire jussisset, adiret Imperii Romano-Germanici Caesarem Augustum, impetratus privilegium de non vendendis libri nostri editionibus furtim repetitis. Quod etiam impetravit per annos decem duraturum.

Itaque ergo prodiit novissima *editio Herbipolensis* apud Stahelios A. MDCCCLXIX.

*) Edmundus Voit natus Neostadii ad Salam Anno MDCCVII die 27. Sept. societatem ingressus est MDCCXXVII die 11 Julii. Peractis scholarum inferiorum magistri munib[us] philosophicas disciplinas usque in annum MDCCXLIV professus est in Academia nostra, insuper Concionator academicus nec non catecheta in Sacello B. M. V. in foro. Moguntiam missus, annoque MDCCXLVII redux unum per annum Ss. Bibliorum interpres et linguae Hebraicae Professor fuit. MDCCXLVIII die 3 Sept. Ss. Theologiae Doctor renuntiatus anno sequenti theologiam moralem docuit. Hocce munere per undecim annos magna cum laude perfunctus Academiam Herbipolensem reliquit, diversis societatis suae ornatus munib[us] honorificis. Die 21 Martii MDCCCLXXI Provinciae ad Rhenum superiorem Praepositus electus, qui hocce munere fungeretur ultimus fuit. Societate extincta obiit Neostadii ad Hardam MDCCCLXXX, die 29 Octobris.

Paulo post — extincta erat Societas. Nihilominus clarissimi P. Edmundi liber praelegebatur in Academia divi *Julii* usque in annum MDCCCLXXXIX, quo Reverendus Dominus *Antonius Josephus Rosshirt*, Ss. Theologiae Doctor nec non Theologiae moralis Professor, cepit consilium, institutiones Theologiae moralis a Reverendo Patre Voit olim exaratas abrogandi, purgatasque a quaestionibus Theologiae Scholasticae substituendi.

Exin libraria nostra divenditis editionis novissimae exemplaribus, novam editionem excudere desiit. Damno correcti sumus! Negari enim non potest, opus ipsum multa continere animarum pastoribus imprimis scitu necessaria aequa ac utilissima, alias ex diversis scriptoribus multo labore multoque studio expiscanda.

Exinde autoris nomen nunquam evanuit! Atqui *Theologi* operis utilitatem semper praedicavere!

Quinimo Herbipolensis editionis exemplaria, in librorum auctionibus publicis vix parabilia, quum rarescerent, typographus Parisiensis novam paravit editionem.

Quid mirum, si Germani Parisiis requirerent, quod patria ipsis denegavit.

Divenditis et hisce exemplaribus, Parisiis impressis, suum esse putavit libraria nostra, opus *Voitianum*, *nostris sumptibus* olim redemptum nunc denuo patriis typis repetere, ac theologiam moralem impressam ad exemplar editionis nostrae, ejusque novissimae ab ipsomet autore emendatae Theologis exhibere. Quod Deus bene vertat ad majorem nominis sui gloriam!

Dedimus

Herbipoli, die S. Francisco Xaverio sacro.

1859.

LIBRARIA STAHELIANA.

INDEX CAPITUM.

	Pag.
Libraria Lectori	III
Pars Prima Theologiae moralis	1
Propositiones damnatae	2
Tractatus prodromus de actibus humanis	10
Cap. I. De natura actuum humanorum	ib.
Cap. II. De voluntarietate actuum humanorum	11
Cap. III. De libertate actuum humanorum	13
Cap. IV. De contrariis voluntario et libero	15
Cap. V. De moralitate actuum humanorum ex objecto et fine	17
Cap. VI. De moralitate actuum ex circumstantiis et mediis	19
Cap. VII. De actibus meritorii	21
Cap. VIII. Resolutio casuum	25
Tractatus I. De conscientia	28
Cap. I. De conscientia in genere, et de recta atque erronea in specie	29
§. I. Quid et quotuplex sit conscientia	ib.
§. II. Principia practica de conscientia recta et erronea	30
§. III. Resolutio casum de conscientia recta et erronea	32
Cap. II. De conscientia dubia et perplexa	36
§. I. Praeviae quaestiones ad praesentem materiam	ib.
§. II. Principia practica de conscientia dubia	37
§. III. Resolvuntur casus	39
Cap. III. De conscientia probabili, sive de recto usu sententiae probabilis	44
§. I. Praenotanda circa praesentem quaestionem	ib.
§. II. Principia practica de opinione vere probabili	47
§. III. Resolvuntur casus	52
Cap. IV. De conscientia scrupulosa	62
§. I. De natura et origine scrupulorum	ib.
§. II. Principia practica pro scrupulosis, et eorum confessariis	63
§. III. Resolvuntur casus	64
Tractatus II. De legibus, ac peccatis in genere	66
Cap. I. De externa regula actuum humanorum, sive de lege; praincipiis de materia et forma legis	ib.
§. I. Quid, et quotuplex sit lex ac paeceptum in genere, item quae conditiones ad veram legem requirantur	ib.
§. II. Principia generalia de legibus	73
§. III. Resolvuntur casus	75

	Pag.
Cap. II. De obligatione et subjecto legis humanae, item de modo implendi legem	79
§. I. Praenotanda de jurisdictione in genere, item de causa efficiente, et interpretatione legum	ib.
§. II. Principia practica de obligatione et subjecto legis	81
§. III. Resolvuntur casus	83
Cap. III. De cessatione legis	94
§. I. Praenotanda de iis, quae excusant ab obligatione legis	ib.
§. II. Principia generalia de causis per accidens excusantibus ab obligatione legis	95
§. III. Resolvuntur casus	102
Cap. IV. De peccatis in genere	117
§. I. Quid et quotuplex sit peccatum proprie acceptum	ib.
§. II. Principia generalia ad formandum rectum judicium de peccato mortali et veniali	120
§. III. Resolvuntur casus	127
§. IV. Resolutiones de peccatis capitalibus	138
Tractatus III. De praeceptis decalogi	147
Cap. I. De primo praecepto	ib.
Art. I. De fide, spe, et charitate	148
§. I. Principia generalia de obligatione credendi	ib.
§. II. De infidelitate, et vitiis fidei oppositis	162
§. III. Principia generalia de spe	170
§. IV. Principia generalia de charitate Dei	174
Art. II. De vitiis religioni oppositis	181
§. I. Principia de superstitione	183
§. II. De tentatione Dei	197
§. III. De sacrilegio	199
Art. III. De simonia	206
§. I. Quid et quotuplex sit simonia	ib.
§. II. Principia generalia de simonia	207
§. III. Resolvuntur casus	212
Cap. II. De secundo praecepto decalogi	216
Art. I. De blasphemia	ib.
§. I. Principia generalia de blasphemia	ib.
§. II. Resolvuntur casus	217
Art. II. De juramento	221
§. I. Quid et quotuplex sit juramentum	ib.
§. II. Principia generalia de juramento	ib.
§. III. Resolvuntur casus	223
Appendix de Adjuratione	230
Art. III. De voto	232
§. I. Quid et quotuplex sit votum	ib.

	Pag.
§. II. Principia generalia de votis	233
§. III. Resolvuntur casus	237
§. IV. Quibus modis tollatur obligatio voti	244
§. V. Resolvuntur casus	247
Cap. III. De tertio praecepto decalogi	254
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia practica de sanctificatione diei dominici	ib.
§. III. Resolvuntur casus	256
Cap. IV. De quarto praecepto decalogi	258
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de quarto praecepto	259
§. III. Resolvuntur casus	261
Appendix de beneficiis ecclesiasticis, et beneficiorum, necnon religiosorum obligationibus	266
Appendix de officiis, iudiciis civilibus et criminalibus, necnon de quibusdam aliis obligationibus saecularium	274
Cap. V. De quinto praecepto decalogi	279
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de homicidio et mutilatione	280
Appendix de bello	282
§. III. Principia generalia de scandalo	291
§. IV. Principia generalia de odio proximi, imprecationibus etc.	296
Cap. VI. De sexto et nono praecepto decalogi	304
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de actibus imperfectis luxuria	ib.
§. III. Principia generalia de actibus naturalibus luxuria consummatae	307
§. IV. Principia generalia de peccatis luxuria contra naturam	311
§. V. Remedia contra peccata luxuria	313
Cap. VII. De septimo et decimo praecepto decalogi	314
Art. I. De furto secundum se	ib.
§. I. Praenotanda de furto	ib.
§. II. Principia generalia de furto secundum se	315
Art. II. De restitutione	317
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de restitutione	319
Art. III. Resolvuntur casus de peccatis caudatis	327
§. I. De variis furtis	ib.
§. II. De furtis domesticorum	329
§. III. De variis titulis restitutionis	337
§. IV. Resolutiones de restitutione ex cooperatione ad damnum alterius	340
§. V. De restitutione ex injuria in bonis spiritualibus illata	345

	Pag.
§. VI. De obligatione restitutionis ex injuria illata corpori per homicidium, mutilationem	347
§. VII. De restitutione ex gabellarum defraudatione, item ex inventione, lusu, et impeditione alicujus boni	348
Art. IV. De dominio sive jure	354
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de primis modis acquirendi dominium	360
Art. V. Principia generalia de dominio ex contractibus	365
§. I. De contractibus in genere	ib.
§. II. Principia generalia de promissione, donatione, commodato et deposito	368
§. III. Principia generalia de mutuo, et usura	372
§. IV. Principia generalia de emptione et venditione, negotiatione, monopoliis et censibus	375
§. V. Principia generalia de reliquis contractibus et ultima voluntate	381
Appendix I. Pro pleniore intelligentia ultimae voluntatis	384
Appendix II. De successione ab intestato	388
Cap. VIII. De octavo praecepto decalogi	391
§. I. Praenotanda	ib.
§. II. Principia generalia de peccatis contra praeceptum octayum	ib.
Cap. XI. De praecepto jejunii	400
§. Unicus. Principia generalia de jejunio	ib.
Mantissa de virtutibus moralibus	406
§. I. De virtutibus moralibus in genere	ib.
§. II. De prudentia	407
§. III. De justitia	409
§. IV. De fortitudine	413
§. V. De temperantia	414
Syllabus definitionum	416
Index rerum	428

PARS PRIMA

THEOLOGIAE MORALIS.

Theologia Moralis versatur circa actiones humanas, docendo quomodo eae debeant componi in ordine ad vitam Christianam: tradit principia recte judicandi de actuum humanorum (quos vocamus *casus conscientiae*) bonitate vel malitia ad directionem tum propriae, tum alterius conscientiae. Solet autem haec scientia latissime diffusa in duas partes dividiri, quarum *prima* agit de regulis actuum humanorum, de peccatis in genere, de praeceptis Dei et Ecclesiae: *altera* de Sacramentis et censuris.

Ea quae magis speculativa videntur Theologiae scholasticae relinquuntur, inhaerens principiis practicis ad mentem probatorum auctorum; nec latum (ut ajunt) unguem deflectam a sensu orthodoxae Ecclesiae et Patrum decretisque Summorum Pontificum, quae ut continuo coram oculis versentur, huic opusculo Theologico propositiones ab *Alexandro VII.*, *Innocentio XI.* et *Alexandro VIII.* damnatas lubet praefigere, quas per decursum secundum numeros citare sufficit, ne eaedem ad literam allegatae saepius recurrent: additur singulis propositionibus tum numerus romanus I. II. qui indicat partem primam et secundam; tum arabicus, qui indicat numerum marginalem, ubi agitur de propositione damnata.